

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 1335
din 10.10.2002

**despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea
condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul
de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care
pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca
prestată în condiții nefavorabile**

Publicat : 31.10.2002 în Monitorul Oficial Nr. 146-148 art Nr : 1496

MODIFICAT
[HG937](#) din [08.10.10](#), [MO202-205/15.10.10](#) [art.1031](#)

În conformitate cu prevederile Legii salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile (se anexează).
2. Prezentul Regulament se aplică la stabilirea cuantumurilor sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile de către toate întreprinderile, organizațiile și instituțiile din sectorul real și sectorul bugetar, indiferent de tipul de proprietate și forma lor organizațional-juridică.
3. Controlul respectării Regulamentului de către unitățile economice se pune în sarcina Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

**PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Vasile TARLEV

**Contrasemnată:
Ministrul muncii
și protecției sociale
Ministrul justiției**

**Valerian Revenco
Ion Morei**

**Chișinău, 10 octombrie 2002.
Nr. 1335.**

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului

REGULAMENTUL
cu privire la evaluarea condițiilor de muncă
la locurile de muncă și modul
de aplicare a listelor ramurale de lucrări
pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare
pentru munca prestată în condiții nefavorabile

În scopul determinării corecte a cuantumurilor sporurilor pentru munca prestată în condiții nefavorabile, se stabilește următorul mod de evaluare a stării reale a condițiilor de muncă la locurile de muncă și de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporurile în cauză.

1. Evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă

1. Starea reală a condițiilor de muncă se evaluează nemijlocit la locurile de muncă, la care se îndeplinesc lucrări prevăzute în listele ramurale de lucrări cu condiții grele și nocive, precum și deosebit de grele și deosebit de nocive, pentru care stabilesc sporuri de compensare.

2. Evaluarea stării reale a condițiilor de muncă se efectuează în baza datelor atestării locurilor de muncă sau a măsurărilor instrumentale speciale ale nivelurilor factorilor mediului de producție, care se reflectă în fișa condițiilor de muncă la locul de muncă (în continuare - fișa condițiilor de muncă), conform anexei nr. 1.

Atestarea locurilor de muncă se efectuează de către o comisie numită de angajator, constituită din cel puțin trei persoane, care reprezintă angajatorul și salariații și care au pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă.

[Pct.2 al.(2) în redacția HG937 din 08.10.10, MO202-205/15.10.10 art.1031]

În cazurile când indicii stării reale a factorilor mediului de producție sînt identici sau sub nivelul indicilor concentrației maximal admisibile (în continuare - CMA) și sub nivelul orientativ admisibil (în continuare - NOA), în fișa condițiilor de muncă (coloana 4) în dreptul factorului respectiv se pune o liniuță.

3. Gradul de nocivitate a factorilor mediului de producție și de greutate a lucrărilor se stabilește în puncte în corespundere cu Criteriile igienice de evaluare și clasificare a condițiilor de muncă conform factorilor nocivi și de risc ai mediului de producere, greutății și intensității procesului de muncă, expuse în anexa nr. 2.

Numărul de puncte pentru fiecare factor se trece în fișa condițiilor de muncă (coloana 5). Totodată, pentru estimarea influenței factorului respectiv asupra stării condițiilor de muncă, se va ține cont de durata acțiunii lui pe parcursul zilei de muncă. Punctele stabilite în funcție de gradul de nocivitate a factorilor și de greutate a lucrărilor se rectifică după formula:

$$X_{\text{real}} = X_{\text{st}} T,$$

în care:

X_{st} reprezintă gradul de nocivitate a factorului sau de greutate a lucrărilor stabilite conform indicilor Evaluării criteriilor igienice și clasificării condițiilor de muncă conform factorilor nocivi și de risc ai mediului de producere, gravitatea și intensitatea procesului de muncă (P 2.2.755 - 99), care se înscriu în coloana 5 a fișei condițiilor de muncă;

T - raportul dintre timpul acțiunii factorului respectiv și durata zilei de muncă. Dacă durata acțiunii factorului constituie mai mult de 90 la sută din durata zilei de muncă, atunci T ă 1.

Modul de evaluare a stării reale a condițiilor de muncă este expus în anexa nr. 3 la prezentul Regulament.

4. Întreprinderilor, care dispun de posibilități limitate pentru executarea măsurărilor instrumentale ale nivelurilor factorilor mediului de producție, li se permite, ca excepție, aplicarea metodei expres de estimare a stării condițiilor de muncă după criteriile indicate în anexa nr. 4 la prezentul Regulament.

5. Mărimile sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile se

stabilesc în funcție de starea reală a condițiilor de muncă în conformitate cu următoarea scară:

Tipul lucrărilor	X real, puncte	Mărimea sporului în procente
Cu condiții grele și nocive	0,5-2,0	25%
	2,1-4,0	30%
	4,1-6,0	35%
Cu condiții deosebit de grele și deosebit de nocive	6,1-8,0	40%
	8,1-10,0	45%
	mai mult de 10,0	50%

Mărimile minime, garantate de stat, ale sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile conform scării sus-indicate se calculează din salariul minim stabilit pe țară.

Mărimile concrete ale sporurilor, egale sau care depășesc mărimile minime garantate de stat, se stabilesc anual prin negocieri, se legalizează prin Contractul colectiv de muncă la nivel național și se plătesc atât angajaților din sectorul bugetar, precum și celor din întreprinderile cu autonomie financiară.

6. Sporurile de compensare se stabilesc pentru locurile de muncă concrete în funcție de rezultatele atestării lor și se plătesc:

muncitorilor - pentru timpul real în care au prestat munci în condiții nefavorabile;

altor categorii de angajați - pentru munca permanentă (nu mai puțin de 50 la sută din timpul de muncă) în condiții nefavorabile.

2. Modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile

7. Listele-tip de lucrări cu condiții grele și nocive și condiții deosebit de grele și deosebit de nocive pe ramurile economiei naționale se aprobă de către Guvern, după consultarea partenerilor sociali.

Până la elaborarea și aprobarea listelor-tip indicate, se vor aplica în continuare listele ramurale în vigoare, aprobate în anii 1985-1987 de către Comitetul de stat pentru muncă și probleme sociale al U.R.S.S. și Secretariatul Consiliului Central al Sindicatelor din U.R.S.S., cu modificările și completările ulterioare.

8. În baza listelor-tip, în cadrul ramurilor economiei naționale se elaborează liste de lucrări, care se coordonează cu partenerii sociali și se legalizează în contractul colectiv de muncă (nivel ramural).

9. În baza listelor ramurale de lucrări și în conformitate cu rezultatele atestării locurilor de muncă, unitățile economice elaborează listele locurilor de muncă și ale lucrărilor concrete, pentru care se stabilesc sporuri la salariu pentru munca prestată în condiții nefavorabile, cu indicarea mărimilor acestor sporuri conform punctului 5 al prezentului Regulament. Listele în cauză se aprobă de către conducătorii unităților de comun acord cu organul reprezentativ al salariaților, fapt ce se fixează în contractul colectiv de muncă. Listele se modifică anual în cazul raționalizării locurilor de muncă și ameliorării condițiilor de muncă, iar sporurile la salariu se micșorează sau se anulează, după caz.

10. Listele ramurale de lucrări cu condiții grele și nocive și condiții deosebit de grele și deosebit de nocive pot fi completate în modul stabilit, la propunerea unităților economice, cu lucrări suplimentare, apărute în urma implementării unor procese tehnologice noi, dacă pentru lucrările în cauză factorii nocivi ai mediului de producție nu pot fi înlăturați nici prin mijloace tehnice moderne, nici prin alte metode.

Anexa nr.1
la Regulamentul cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care

pot fi stabilite sporuri de compensare pentru
munca prestată în condiții nefavorabile

**FIȘA
condițiilor de muncă
la locul de muncă**

Întreprinderea _____
Secția de producție _____
Sectorul de producție _____
Locul de muncă nr. _____
Ocupația _____
Numărul de locuri de muncă similare _____
Numărul lucrătorilor _____

Nr. d/o	Factorii mediului de producție	Normativul CMA, NOA	Valorile reale ale factorilor	XSB puncte	T	XREAL puncte
1	2	3	4	5	6	7
1	Substanțe chimice nocive (denumirea și clasa de pericolozitate), mg/m ³					
2	Substanțe nocive de natură biologică					
3	Praf (aerosoluri cu acțiune preponderent fibrogenă), mg/m ³					
4	Vibrația cumulată, dB					
5	Vibrația locală, dB					
6	Zgomot, dBa					
7	Infrasunet, dB lin					
8	Ultrasunet, dB					
9	Radiații electromagnetice neionizante: Câmp geomagnetic Câmp electrostatic Câmp magnetic permanent Câmpuri electrice cu frecvență industrială (50 Hz) Emisii electromagnetice create de utilajul periferic video (displee) Radiatii în gama frecvențelor radio Radiatii laser Radiatii ultraviolete					
10	Radiații ionizante, W/m ² ; mR/h					
11	Microclima: Temperatura aerului, °C Umiditatea aerului, % Indicatorul STM, °C Radiatia termică, W/m ²					
12	Iluminarea					
13	Greutatea muncii					
14	Intensitatea muncii					

Suma valorilor factorilor mediului de producție (x_{real}), puncte _____

Mărimea sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile, în procente _____

Mijloacele individuale și colective de protecție _____

Regimul alimentar _____
 Semnături:
 Conducătorul comisiei de atestare _____
 Șef secție (sector) _____
 Data completării _____

Anexa nr.2
 la Regulamentul cu privire la evaluarea condițiilor
 de muncă la locurile de muncă și modul de
 aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care
 pot fi stabilite sporuri de compensare pentru
 munca prestată în condiții nefavorabile

**Criteriile igienice de evaluare și clasificare
 a condițiilor de muncă conform factorilor nocivi și de risc
 ai mediului de producere, greutății și intensității
 procesului de muncă**

**I. Clasele condițiilor de muncă în funcție de conținutul în aerul zonei de lucru
 al substanțelor chimice nocive (depășirea CMA, ori)**

Tipul substanțelor	Clasa condițiilor de muncă				
	clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
	Gradul 1 (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1	2	3	4	5	6
Substanțe nocive de clasa 1-2 de periculozitate, cu excepția celor indicate mai jos	1,1-3,0	3,1-6,0	6,1-10,0	10,1-20,0	>20,0
Substanțe nocive de clasa 3-4 de periculozitate, cu excepția celor indicate mai jos	1,1-3,0	3,1-10,0	>10,0		
Substanțe periculoase ce declanșează intoxicații acute: cu mecanism strict direcționat de acțiune, ca acțiune iritantă	1,1-2,0	2,1-4,0	4,1-6,0	6,1-10,0	>10,0x
Substanțe cancerogene	1,1-3,0	3,1-6,0	6,1-10,0	>10,0	
Alergeni		1,1-3,0	3,1-10,0	>10,0	
Substanțe medicamentoase contra tumorilor, hormoni (estrogeni)				+	
Substanțe narcotice analgetice		+			

¹Clasele 1 și 2 (condiții de muncă optime și admisibile) nu sînt indicate în prezenta anexă. Concentrațiile maximal admisibile (CMA) ale substanțelor toxice și nivelurile orientativ admisibile (NOA) ale factorilor nocivi se stabilesc în modul stabilit de regulile și normele sanitare în conformitate cu Lista documentelor interstatale și actelor normative sanitaro-epidemiologice ale țării - membre ale Comunității Statelor Independente, ratificate prin hotărîrea Medicului șef sanitar de stat al Republicii Moldova nr. 03-00 din 6 august 2001.

+ Indiferent de concentrația substanței nocive în aerul zonei de lucru, condițiile de muncă se raportează la clasa indicată.

^x Depășirea nivelului indicat pentru substanțele cu mecanism strict direcționat de acțiune poate provoca intoxicații acute, inclusiv letale.

II. Clasele condițiilor de muncă în funcție de conținutul în aerul zonei de lucru al substanțelor nocive de natură biologică (depășirea CMA, ori)

Tipul substanțelor		Clasa condițiilor de muncă				
		clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
		Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1		2	3	4	5	6
Microorganismе - producători, preparate ce conțin celule vii și spori de microorganismе		1,1-3,0	3,1-10,0	>10,0		
Microorganismе patogene*	Infecții deosebit de periculoase					+
	Agenți ai altor boli infecțioase			+		

*În cazul desfășurării activității în instituții medicale și veterinare specializate și în subdiviziunile și gospodăriile specializate pentru vitele bolnave. Tipurile de lucrări din industria pielăriei și cărnii, din sfera reparației și deservirii sistemelor de canalizare, la executarea cărora este posibil contractul cu microorganismele patogene, se atribuie la gradul 2, clasa 3.

III. Clasele condițiilor de muncă în funcție de conținutul în aerul zonei de lucru a aerosolului cu acțiune preponderent fibrogenă (AAPF) și de încărcătura de praf asupra organelor respiratorii (cuantumul multiplu al depășirii CMA și a nivelului de control al încărcăturii de praf (NCÎP)

Substanțe nocive		Clasa condițiilor de muncă				
		clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
		Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1		2	3	4	5	6
Depășirea CMA, ori						
Concentrația prafului		1,1-2,0	2,1-5,0	5,1-10,0	>10,0	
Depășirea NCÎP, ori						
Încărcătura de praf (ÎP)*		1,1-2,0	2,1-5,0	5,1-10,0	>10,0	
Încărcătura de praf pentru praful cu acțiune fibrogenă pronunțată (CMA ≤ 1 mg/m ³) și praful cu conținut de asbest		1,1-1,5	1,6-3,0	3,1-5,0	>5,0	

* Cu excepția prafulor cu acțiune fibrogenă pronunțată cu CMA 1 mg/m³, precum și pentru praful cu conținut de asbest.

IV. Clasele condițiilor de muncă în funcție de nivelurile zgomotului, vibrației cumulate și locale, infra- și ultrasunetului la locul de muncă

Denumirea factorului,	Clasa condițiilor de muncă	Clasa 4 -
-----------------------	----------------------------	-----------

indicele, unitatea de măsură	clasa 31 - nocive				periculoase (extreme) (5 puncte)
	Gradul 1 (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1	2	3	4	5	6
Depășirea NOA					
Zgomot Nivelul echivalent al sunetului, dBA	5	15	25	35	>35
Vibrația locală Nivelul echivalent corect al vitezei de vibrație, dB	3	6	9	12	>12
Vibrația cumulată Nivelul echivalent corect al vitezei de vibrație, dB	6	12	18	24	>24
Infrasunet Nivelul total al presiunii sonore, dB lin	5	10	15	20	>20
Ultrasunet în aer Nivelul presiunii sonore în 1/3 benzi octavice de frecvență, dB	10	20	30	40	>40
Ultrasunet de contract Nivelul vitezei de vibrație, dB	5	10	15	20	>20

V. Clasele condițiilor de muncă în funcție de indicatorii microclimei pentru încăperile de producție, indiferent de perioada anului, și pentru teritorii deschise în perioada caldă a anului

	Clasa condițiilor de muncă				
	clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
	Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1	2	3	4	5	6
Temperatura aerului, oC	* Conform indicatorului STM (tab.5.1.* conform temperaturii aerului pentru încăperile cu microclimă refrigerentă)				
Viteza de mișcare a aerului, m/s	* a fost luată în calcul la elaborarea indicatorului STM (tab. 5.1.* la evaluarea microclimei refrigerente se include în calitate de corecție a temperaturii)				
Umiditatea aerului, %	conform indicatorului STM (tab. 5.1.) sau:				
	14-10	10			
Indicatorul STM, oC	conform tabelului 5.1.				
Radiația termică, W/m ²	1001-1500	1501-2000	2001-2500	2501-2800	>2800

* În diapazonul în care intensitatea radiației termice constituie de la 141 pînă la 1000W/m², microclima în regim de încălzire se va evalua conform indicatorului STM

5.1. Clasele condițiilor de muncă în funcție de indicatorul STM* (oC) pentru încăperile de producție cu microclimă în regim de încălzire, indiferent de perioada anului, și pentru teritorii deschise în perioada caldă a anului

Categoria	Consumul	Clasa condițiilor de muncă
-----------	----------	----------------------------

lucrărilor	total de energie W/m ²	clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
		Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
I	2	3	4	5	6	7
I a	68(58-77)	26,5-26,6	26,7-27,4	27,5-28,6	28,7-31,0	>31,0
I b	88(78-97)	25,9-26,1	26,2-26,9	27,0-27,9	28,0-30,3	>30,3
II a	113(98-129)	25,2-25,5	25,6-26,2	26,3-27,3	27,4-29,9	>29,9
II b	145(130-160)	24,0-24,2	24,3-25,0	25,1-26,4	26,5-29,1	>29,1
III	177(161-193)	21,9-22,2	22,3-23,4	23,5-25,7	25,8-27,9	>27,9

* Indicatorul STM (sarcina termică a mediului) reprezintă indicele integral empiric (exprimat în °C), care reflectă influența combinată a temperaturii aerului, vitezei mișcării lui, umidității și radiației termice asupra schimbului de căldură dintre om și mediul înconjurător.

5.2. Clasele condițiilor de muncă în funcție de indicele temperaturii aerului (oC, limita inferioară) la lucrările executate în încăperi de producție cu microclimă refrigerentă

Categorialucrărilor	Consumul total de energie W/m ²	Clasa condițiilor de muncă				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
		clasa 31 - nocive				
		Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
I	2	3	4	5	6	7
I a	68(58-77)	18	16	14	12	
I b	88(78-97)	17	15	13	11	
II a	113(98-129)	14	12	10	8	
IIb	145(130-160)	13	11	9	7	
III	177(161-193)	12	10	8	6	

Notă. În cazul sporirii vitezei de circulație a aerului cu 0,1m/s față de cea optimală, temperatura aerului urmează să fie mărită cu 0,2°C.

5.3. Clasele condițiilor de muncă în funcție de indicele temperaturii aerului (oC, limita inferioară) pentru teritorii deschise în perioada rece a anului și în încăperi reci (care nu au încălzire)

Zona climaterică	Izolația termică a îmbrăcăminteii oC Vt/m ²	Clasa condițiilor de muncă				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
		clasa 31 - nocive				
		Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
I	2	3	4	5	6	7
III	0,51	-21,3	-23	-26	-37	<-37

VI. Clasele condițiilor de muncă în funcție de parametrii mediului de lumină al încăperilor de producere

	Clasa condițiilor de muncă				
	clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
	Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1	2	3	4	5	6
Iluminare naturală Coeficientul luminanței naturale (CLN)	0,1-0,6	<0,1			
Iluminare artificială:					
Luminozitatea suprafeței de lucru (E, Ic) pe categoriile de lucrări vizuale:	I-IV, VII	0,5En -	<0,5En		
	V, VI, VIII-XIV				
Indicele de orbire (P, unități relative)	>Pn				
Sclipire reflectată	Prezentă				
Coeficientul de pulsație a luminozității (Kp, %)	>Kpn				
Strălucirea luminoasă (L, cd/m ²)					
Repartizarea neuniformă a strălucirii luminoase (C, unități relative)					

VII. Clasele condițiilor de muncă în funcție de acțiunea radiațiilor electromagnetice neionizante

1. Câmpuri și emisii electromagnetice

	Clasa condițiilor de muncă				
	clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
	Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1	2	3	4	5	6
Depășirea NOA, ori					
Câmp geomagnetic	<=5	<=10	<=50	>50	
Câmp electrostatic	<=3	<=	<=10	>10	
Câmp magnetic permanent	<=5	<=10	<=100	>100	
Câmpuri electrice cu frecvență industrială (50 Hz)	<=3	<=5	<=10	>10	>40
Emisii electromagnetice create de utilajul periferic video (displee) al mașinilor de calcul	<=5	<=10	<=50	>50	
Radiații electromagnetice în gama frecvențelor radio: 0,01-0,03 MHz	<=3	<=5	<=10	>10	
0,03-3,0 MHz	<=3	<=5	<=10	>10	
3,0-30,0 MHz	<=3	<=5	<=10	>10	
30,0-300,0 MHz	<=3	<=5	<=10	>10	>50

300,0 MHz-300,0 GHz	<=3	<=5	<=10	>10	>50
---------------------	-----	-----	------	-----	-----

2. În gama optică laser și ultravioletă

		Clasa condițiilor de muncă				
		clasa 31 - nocive				Clasa 4 - periculoase (extreme) (5 puncte)
		Gradul I (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)	gradul 3 (3 puncte)	gradul 4 (4 puncte)	
1	2	3	4	5	6	
Radiația laser		<=NOA2	<10NOA2	<102NOA2	<103NOA2	>103NOA2
Radiația ultravioletă	On cazul prezenței surselor de producere $\gamma\Phi$ -A, $\gamma\Phi$ -B, $\gamma\Phi$ -C, W/m ²	>IAR				
	On cazul prezenței surselor de radiație ultravioletă cu destinație curativă ($\gamma\Phi$ -A), mW/m ²	<9				

VIII. Clasele condițiilor de muncă în funcție de indicii greutății procesului de muncă

	Clasa condițiilor de muncă		
	Admisibile (sarcina fizică medie)	Clasa 3 - nocive (muncă grea)	
		gradul 1 (1 punct)	gradul 2 (2 puncte)
1	2	3	4
1. Sarcina fizică dinamică (unități de muncă mecanică externă într-un schimb, kgm)			
1.1 În cazul sarcinii regionale (cu participarea preponderentă a mușchilor mâinilor și a zonei umărului) și a deplasării greutății la distanța de până la 1m: pentru bărbați pentru femei	până la 5000 până la 3000	până la 7000 până la 4000	peste 7000 peste 4000
1.2 În cazul sarcinei globale (cu participarea mușchilor mâinilor, corpului, picioarelor): 1.2.1.	până la 25000 până la 15000	până la 35000 până la 25000	peste 35000 peste 25000

În cazul deplasării greutății la distanța de la 1 m pînă la 5 m: pentru bărbați pentru femei			
1.2.2. În cazul deplasării greutății la o distanță mai mare de 5 m: pentru bărbați pentru femei	pînă la 46000 la 28000	pînă la 70000 40000	peste 70000 peste 40000
2. Masa greutății ridicate și mutate manual (kg)			
2.1. Ridicarea și deplasarea (unică) a greutății în alternare cu altă muncă (pînă la 2 ori pe oră): pentru bărbați pentru femei	pînă la 30 10	pînă la 35 pînă la 12	peste 35 peste 12
2.2. Ridicarea și deplasarea (unică) a greutății permanent în decursul schimbului de muncă: pentru bărbați pentru femei	pînă la 15 pînă la 7	pînă la 20 pînă la 10	peste 20 peste 10
2.3. Masa însumată a greutăților deplasate în fiecare oră a schimbului: 2.3.1. De pe suprafața de lucru: pentru bărbați pentru femei	pînă la 870 350	pînă la 1500 700	peste 1500 peste 700
2.3.2. De pe podea: pentru bărbați pentru femei	pînă la 435 la 175	pînă la 600 350	peste 600 peste 350
3. Mișcări productive șablon (numărul într-un schimb)			
3.1. În cazul sarcinii locale (cu participarea mușchilor palmei și degetelor):	pînă la 40000	pînă la 60000	peste 60000
3.2. În cazul sarcinii regionale (cu participarea preponderentă a mușchilor mîinilor și zonei umărului)	pînă la 20000	pînă la 30000	peste 30000
4. Sarcina statică (mărimea sarcinii statice pe parcursul unui schimb în cazul menținerii greutății sau depunerii efortului, kps.s)			
4.1. Cu o singură mînă: pentru	pînă la 36 000 la 22000	pînă la 7000 42000	peste 70000 peste 42000

femei pentru bărbați			
4.2. Cu ambele mâini: pentru femei pentru bărbați	pînă la 70000 pînă la 42000	pînă la 140000 pînă la 84000	peste 140000 peste 84000
4.3. Cu participarea mușchilor corpului și picioarelor: pentru bărbați pentru femei	pînă la 100000 pînă la 60000	pînă la 200000 pînă la 120000	peste 200000 peste 120000
5. Poziția de lucru			
5. Poziția de lucru	Aflarea periodică pînă la 25% din durata schimbului, în poziție incomodă (lucru cu întoarcerea torsului, plasarea incomodă a membrelor etc.) și/sau în poziție fixată (imposibilitatea schimbării poziției reciproce a diferitor părți ale corpului una față de alta). Aflarea în poziție stînd în picioare pînă la 60% din durata schimbului	Aflarea periodică pînă la 50% din durata schimbului, în poziție incomodă și/sau fixată; aflarea în poziție forțată (în genunchi, ghemuit pe vine etc.) pînă la 25% din durata schimbului. Aflarea în poziție stînd în picioare pînă la 80% din durata schimbului.	Aflarea periodică mai mult de 50% din durata schimbului în poziție incomodă și/sau fixată; aflarea în poziție forțată (în genunchi, ghemuit pe vine, etc) mai mult de 25% din durata schimbului. Aflarea în poziție stînd în picioare mai mult de 80% din durata schimbului
6. Aplecări ale corpului			
6. Aplecări ale corpului (forțate, mai mult de 30o), numărul aplecărilor într-un schimb	51-100	101-300	peste 300
7. Deplasarea nată de procesul tehnologic, km			
7.1. Pe orizontală	pînă la 8	pînă la 12	peste 12
7.2. Pe verticală	pînă la 4	pînă la 8	peste 8

IX. Clasele condițiilor de muncă în funcție de indicii intensității procesului de muncă

Indicatorii intensității procesului de muncă	Clasa condițiilor de muncă	
	Clasa 3 - condiții nocive	
	Muncă intensă	
	Gradul 1 (1 punct)	Gradul 2 (2 puncte)
1	2	3
1. Efortul intelectual		

1.1 Conținutul muncii	Soluționarea unor probleme complexe cu selectarea după algoritmi cunoscuți (aplicarea în procesul muncii a unui set de instrucțiuni)	Activitate curistică (creativă), care necesită soluționarea algoritmului, dirijarea personală în situații complicate
1.2. Perceperea semnalelor (informației) și analiza lor	perceperea semnalelor cu compararea ulterioară a valorilor reale ale parametrilor cu valorile lor nominale. Determinarea finală a valorilor reale ale parametrilor	Perceperea semnalelor cu evaluarea ulterioară în complex a parametrilor interdependenți. Evaluarea activității de producere în ansamblu.
1.3. Repartizarea funcțiilor după nivelul de complexitate a sarcinii	Prelucrarea, verificarea și controlul îndeplinirii sarcinii.	Controlul și munca prealabilă de repartizare a sarcinilor altor persoane
1.4. Natura muncii îndeplinite	Munca în condițiile deficitului de timp	Munca în condițiile deficitului de timp și de informație, care implică o responsabilitate sporită pentru rezultatul final
2. Eforturi senzoriale		
2.1. Durata observării concentrate (în % față de durata schimbului)	51-75	peste 75
2.2. Densitatea semnalelor (luminoase, sonore) și a comunicărilor în medie pe ora de muncă	176-300	peste 300
2.3. Numărul obiectelor de producție supravegheate concomitent	11-25	peste 25
2.4. Mărimea obiectului distinct (la o distanță de la ochii lucrătorului până la obiectul distinct nu mai mare de 0,5 m) în mm cu durata observării concentrate (% față de durata schimbului)	1-0,3 mm - peste 50% mai mică de 0,3 mm - 25-50 %	mai mică de 0,3 mm - peste 50%
2.5. Lucrul cu aparate optice (microscopae, lupe etc) cu durata observării concentrate (% față de durata schimbului)	51-75	peste 75
2.6. Urmărirea ecranelor utilajului periferic video (ore/schimb):- în cazul reprezentării informației alfa-numerice;- în cazul prezentării grafice a informației	3-45-6	peste 4 peste 6
2.7. Solicitarea analizorului auditiv (în cazul necesității de producție de a percepe vorbirea au semnalele diferite)	Claritatea cuvintelor și semnalelor în proporție de la 70% până la 50%. Sînt prezente perturbații pe fondul cărora	Claritatea cuvintelor și semnalelor - sub 50%. Sînt prezente perturbații pe fondul cărora vorbirea se aude la o distanță de pînă la

	vorbirea se aude la o distanță de pînă la 2 cm	1,5m
2.8. Solicitarea coardelor vocale (sumarul orelor vorbite pe săptămîină)	20-25	peste 25
3. Încărcătura emoțională		
3.1. Nivelul responsabilității pentru rezultatul propriei activități. Gravitatea erorii.	Poartă răspundere pentru calitatea funcțională a muncii de bază (sarcinii). Eroarea implică reparații prin eforturile suplimentare ale colectivului în ansamblu (grup, brigadă etc.)	Poartă răspundere pentru calitatea funcțională a producției finite, lucrului, sarcinii în ansamblu. Eroarea se soldează cu deteriorarea utilajului, întreruperea procesului tehnologic și poate periclita viața.
3.2. Nivelul de risc pentru viața personală		Posibil
3.3. Nivelul responsabilității pentru siguranța altor persoane		Posibil
4. Monotonia sarcinilor		
4.1. Numărul elementelor (procedeele) necesare pentru realizarea unei sarcini simple sau în operațiile repetate multiplu	5-3	Mai puțin de 3
4.2. Durata (în sec.) îndeplinirii unor sarcini de producție simple sau a operațiilor repetate.	24-10	Mai puțin de 10
4.3. Timpul acțiunilor (în % față de durata schimbului). În restul timpului - supravegherea mersului procesului de producție	9-5	4 și mai puțin
4.4. Monotonia ambianței de producție (timpul supravegherii pasive a procesului tehnologic în % față de durata schimbului)	81-90	Peste 90
5. Regimul de muncă		
5.1. Durata reală a timpului de muncă	10-12 ore	peste 12 ore
5.2. Munca în schimburi	Munca în trei schimburi (minca în schimb de noapte)	Regimul de schimburi neregulate pe timp de noapte
5.3. Pauze reglementate și durata lor	Pauzele nu snt reglementate și durata lor este insuficientă - pînă la 3% din timpul de muncă	Pauze nu se acordă

X. Evaluarea condițiilor de muncă în cazul ionizării aerului și lucrului cu substanțe radioactive și cu surse de radiație ionizată

Măsurarea nivelului de ionizare a aerului se efectuează în încăperile de producție, spațiul

aerian al cărora este supus unei purificări speciale, prevăzute de regulamentul tehnologic, acolo unde sînt surse de ionizare a aerului (emițătoare $Y\Phi$), la locurile de muncă ale operatorilor de utilaj periferic video, la locurile de muncă ale personalului instalațiilor și liniilor de tensiune înalte de curent continuu cu tensiune ultrasunet.

Factorul se evaluează în conformitate cu "Normele sanitaro-igienice ale nivelurilor admisibile de ionizare a aerului în încăperile de producere și în localurile publice". În cazul depășirii numărului maxim admisibil și/sau nerespectării numărului minim necesar de ioni în aer și a indicelui polarității, condițiile de muncă la acest factor se raportează la gradul 1 clasa 3.

În cazul lucrului cu substanțe radioactive, cu surse de radiație Roentgen și cu alte surse de radiație ionizată, la depășirea NOA condițiile de muncă se raportează la gradul 4 clasa 3 și la clasa 4.

Anexa nr. 3
la Regulamentul cu privire la evaluarea condițiilor
de muncă la locurile de muncă și modul de
aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care
pot fi stabilite sporuri de compensare pentru
munca prestată în condiții nefavorabile

Exemplu de evaluare a stării reale a condițiilor de muncă la locurile de muncă

În rezultatul atestării locurilor de muncă din sectorul de producție nr. 5 al uzinei s-a stabilit că la unele locuri de muncă conținutul aerosolului substanțelor de clasa 3 de pericolozitate depășește CMA pînă la 5 ori. Nivelul zgomotului în producție depășește NOA pînă la 15 dBA. Temperatura aerului la aceste locuri de muncă se menține la nivelul de 27°C.

Lucrătorii se află în condiții de concentrație sporită de aerosol și de temperatură ridicată a aerului 460 min ori 96% din durata schimbului de lucru (celelalte 4% din timp ei se relaxează în camera de odihnă cu microclimă normală). În condiții cu un nivel ridicat de zgomot lucrătorii se află 360 min. ori 75% din durata schimbului (în restul timpului mecanismele generatoare de zgomot nu funcționează).

În baza acestor date se determină starea reală a condițiilor de muncă la locurile de muncă pe factori, ținînd cont de clasificarea igienică a muncii și de segmentul de timp în care sînt executate lucrări în condițiile sus-indicate pe durata schimbului de lucru de 480 min:

$$\begin{aligned} & 2 \text{ puncte} \times 460 \text{ min} \\ X_{\text{real}}(\text{aerosoli}) &= \frac{\text{puncte} \times \text{min}}{480 \text{ min}} = 2 \text{ puncte} \\ & 2 \text{ puncte} \times 360 \text{ min} \\ X_{\text{real}}(\text{zgomot}) &= \frac{\text{puncte} \times \text{min}}{480 \text{ min}} = 1,5 \text{ puncte} \\ & 2 \text{ puncte} \times 460 \text{ min} \\ X_{\text{real}}(\text{microclimă}) &= \frac{\text{puncte} \times \text{min}}{480 \text{ min}} = 2 \text{ puncte} \end{aligned}$$

Suma totală a valorilor X_{real} constituie:

$$SX_{\text{real}} = 2 + 1,5 + 2 = 5,5 \text{ puncte.}$$

Conform scării indicate în pct. 1.5. al regulamentului, în cazul dat mărimea sporului de compensare va constitui 35% din salariul minim sau salariul tarifar pentru categoria I de calificare.

În același mod se efectuează calculul SX_{real} și al mărimii sporului de compensare în cazul aplicării metodei de evaluare expres a condițiilor de muncă.

Anexa nr.4
la Regulamentul cu privire la evaluarea condițiilor
de muncă la locurile de muncă și modul de

aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile

Criteriile de evaluare expres a stării condițiilor de muncă

Factorii	Descrierea situației de producție		
	1 punct	2 puncte	3 puncte*
Substanțe chimice nocive	a) Aerul se poluează cu substanțe de clasele 1-2 de periculozitate** entilația se face prin aspirație generală sau locală	Aerul se poluează cu substanțe de clasele 1-2 de periculozitate. Ventilația prin aspirație lipsește	
	b) Aerul la locul de muncă este poluat cu substanțe de clasele 3-4 de periculozitate, ventilația prin aspirație lipsește		
Praf	a) Aerul se poluează cu praf, ce conține SiO ₂ . Ventilația se face prin aspirație	aerul se poluează cu praf ce conține SiO ₂ , în lipsa ventilației prin aspirație	
	b) Aerul se poluează cu praf ce nu conține SiO ₂ , în lipsa ventilației prin aspirație		
Vibrația	Lucrul cu instrumentul ce produce vibrația cel mult jumătate din durata schimbului de muncă	Lucrul cu instrumentul ce produce vibrația mai mult de jumătate din durata schimbului de muncă	
Temperatura aerului (efectivă echivalentă) la locul de muncă din încăpere, oC	Peste mărimile maximal admisibile în perioada caldă a anului sau mai jos de mărimile maximal admisibile în perioada rece		
	Cu pînă la 4o	Cu pînă la 8o	

* 3 și mai multe puncte se acordă numai în baza măsurărilor instrumentale.

** Aburi și (sau) gaze, aerosoli ori amestec de aburi și aerosoli.

Note.

1. Pentru determinarea gradului de nocivitate (punctelor) a condițiilor de muncă la factorii zgomot, iluminare, radiație infraroșie, radiație ionizantă și radiație neionizantă nu se aplică metoda evaluării expres a condițiilor de muncă. Acești factori se evaluează doar prin măsurări instrumentale.

2. La evaluarea gradului de gravitate și intensitate a muncii se folosesc criteriile, indicate în anexa nr.2.

3. În cazul evaluării expres, fișa condițiilor de muncă la locul de muncă (anexa nr.1) se perfectează la fel ca și în cazul măsurărilor instrumentale ale factorilor mediului de producere.